

BONA PAU

PREMSA
CORONA

Nº. 634 - ANY LIII - MONTUÏRI - DESEMBRE - 2005

Bernat Martorell ha mort

El fundador de Bona Pau després d'haver retornat del Perú

BREUS

Montuïri a "Euromap"

Acaba d'aparèixer el plànol de Montuïri a un cartell plegable editat per "Euromap" el qual conté a més d'un extens pla de la vila amb els carrers i la part de carretera del nostre indret, els diferents punts d'interès de la nostra contrada adequadament il·lustrats i un bon grapat de símbols explicatius i fotografies interessants.

Risc sísmic

El Govern Balear ha posat en alerta nou municipis del Pla de Mallorca, entre ells Montuïri, de córrer un greu risc sísmic, susceptible de sofrir un terratrèmol d'intensitat VI de l'escala MSK que, de produir-se, suposaria un fort moviment de mobles de l'interior de les cases, si bé no les destrueix i no ocasionen víctimes, i els edificis sols podrien sofrir danys segons la seva altura i estat de conservació. Per això es recomana als municipis l'elaboració d'un pla d'emergència.

Fugides d'aigua

Encara que a Montuïri no s'hagin detectat importants fuites d'aigua potable, és satisfactori saber que el Consell subvencionarà la reparació de les escapades d'aigua de les xarxes dels pobles, concedint més

Sols la meitat dels 20 montuïrers que participaren en el creuer que el mes passat realitzaren a Lisboa surten a la foto

doblers a les poblacions amb manco habitants.

Gent de Montuïri amb estudis

A un estudi de l'INE (Institut Nacional d'Estadística) de novembre passat sobre el percentatge de gent amb estudis de la Comunitat, pel que fa a Montuïri és el següent:

Analfabets:	1'48 %
Sense estudis:	13'88 %
Primària:	30'77 %
Secundària:	44'07 %
Universitaris:	9'80 %

Creuer de plaer

Aprofitant una oferta d'una agència de viatges del dia 1 novembre al dia 5, un grup de 20 montuïrers que s'afegirien a unes 130 persones procedents d'altres pobles mallorquins a més d'altres de distinta procedència, gaudiren d'un creuer de plaer. Visitaren, Alacant, Tanger, Lisboa i retorn a Palma amb avió en vol xàrter directe Lisboa-Palma. Sortiren de Lisboa la nit del dissabte dia 5 i fou al voltant de les 2 de la matinada següent l'arribada a Montuïri.

Nova tafona

Acaba de construir-se una nova tafona (o molí d'oli) just devora s'Hostal, la qual serà inaugurada el dia de sa fira, motiu pel qual es farà una jornada de portes obertes i es convida tot el poble a veure les instal·lacions.

El desdoblament, a Montuïri per Nadal

El Director Insular de Carreteres del CIM a finals de novembre passat va anunciar que les obres del desdoblament de la carretera de Manacor continuen segons els terminis prevists inicialment i, si les condicions atmosfèriques acompanyen, estaran enllestides fins a Montuïri a finals d'aquest mes de desembre. *Millora que fins ara es du a terme sense haver interromput el transit i això que -digué Aguiar- la densitat de vehicles que hi circulen ha augmentat malgrat es facin obres a la carretera.*

BONA PAU Montuïri

Director: Onofre Arbona Miralles
Redactors i col·laboradors:

Joan Miralles i Monserrat, Catalina Sastre Pericàs, Guillem Mas Miralles, Miquel Martorell Arbona, Antoni Mateu Socias, Melcior Nicolau Jaume, Catalina Barceló Mayol, Josep Oliver Verd, Rafel Pons Mairata, Felip Munar i Munar, Gabriel Camps Ferrer, Miquel Mascaró Crespi, Lluís Servera Sitjar, Miquel Llabrés Jaume, Pau Servera Garau, Mª Antònia Rigo Gallard, Isabel Mayol Manera i Catalina Verger Ferrer.

Administració: Martí Ferrer Sampol
C/ Es Pujol, 5 - 07230 Montuïri - Tlf. 64 66 93

Imprimeix: Tirrena, S.A. Manacor

Depòsit legal: PM 133 - 1958

Nota: Les opinions aparegudes en els articles firmats, sols són atribuïbles als seus autors.

Correu electrònic: oabonapau@terra.es

Aquesta revista ha rebut el suport del

GOVERN DE LES ILLES BALEARS

Conselleria d'Educació i Cultura
Direcció General de Política Lingüística

Don Bernat ens ha deixat

Ha mort Bernat Martorell Nicolau, aquell capellà jove de 25 anys que en sortir del seminari i després d'esser ordenat sacerdot el 28 de juny de 1948 vingué Montuïri pel juliol següent per substituir Josep Estelrich com a vicari i tres anys després ocupar el càrrec de rector per la mort del qui ho era, Gregori Escarrer, el juny de 1951. Tasca que va exercir fins que el setembre de 1955 se'n anà a desenvolupar l'apostolat a Perú on hi va estar a l'entorn de 30 anys, per retornar després a Mallorca on ja hi ha romàs fins a la seva mort, el passat 7 de novembre.

Tothom sap que fou el fundador de **Bona Pau** el gener de 1952, si bé quan arribà a Montuïri de tot d'una semblava un tant apocat, tímid, però al poc temps es féu molt popular, tant entre la joventut com per a les persones majors.

Diguérem això d'ell i altres coses de les que ens parlà quan commemoràvem els 40 anys d'existència de **Bona Pau**, el gener de 1992, algunes de les quals frases tornarem reproduir per tal de justificar el naixement d'aquesta revista, la seva acceptació inicial, els primers col·laboradors i la seva ja llarga existència.

Cercàrem un nom –ens deia ell– que tingués significat per al poble. Per una part feia poc que havíem acabat la carretera del Puig i jo era rector. I no trobàrem altre nom millor ni més significatiu ni tal vegada més apropiat per a Montuïri que aquest nom de **Bona Pau**. Per altra part en aquell temps cercàvem que dins el poble hi hagués molta pau i tenint la Mare de Déu allà dalt, en el Puig de sant Miquel, no podíem trobar altre nom millor ni que ens atragués més. I d'això n'estic ben convençut.

Per altra part la seva primera acceptació no fou gens estrident. Fou per això que deia: *Crec que tant pel format que tenia com pel seu poc contingut era escassa l'atenció que va cridar. Venia a ser com agafar aquella fulleta i dir: 'Com que és l'Església que*

ho fa, ens la drem'. Però no hi havia en ella res per llegir ni res important. Crec que hem de ser sincers. Això de dir: el rector va entusiasmar, no. També record que aleshores la joventut, sobretot la femenina i els aspirants, la varen repar- tir molt a les cases. I era autèntica... el meu interès era que començàs, confiava en la cooperació dels joves i persones montuïreres perquè pogués ésser important per al poble...

Més endavant encara recordava els col·laboradors inicials així: *El primer, en Nofre Arbona. També pens que en Biel de Son Coll, en Miquel "Terric", en Biel Rossinyol, en Pere Capellà, el secretari don Bartomeu i a lo millor qualcun més.*

No esperava que **Bona Pau** tingués aquesta dilatada existència. Per això deia: *Mai m'ho hagués imaginat. Cada vegada que llegesc un número de **Bona Pau**, la veig millor. I no és per dir coses que no sent. Cada vegada la veig molt millor –repeteix–. D'aquesta manera la gent de Montuïri pot saber moltes coses, gràcies a **Bona Pau**. I de cada dia més, perquè hi anau afegint més seccions, cosa que mai, ni tan sols pensàrem en aquells primers moments. Les comunicacions que inseriu, els temes que tocau, les entrevistes que feis, els articles d'opinió, de política... en aquell temps pensàvem sols en la part religiosa i que es comunicassin les coses al poble i a la gent que estava fora de Montuïri. Heu sabut unir a **Bona Pau** quasi tot el que el poble viu. I no parlem de la història local, costums, esports... la revista –assegurava ell– s'ha feta important... i si ara tenim una de les coses més importants i més guapes de Montuïri, que pensin d'aquí a cent anys el valor que tindrà **Bona Pau** per al poble.*

Unes manifestacions que hem volgut reproduir perquè de bell nou ens han vingut a la memòria amb motiu del traspàs definitiu del qui fou fundador d'aquesta revista.

O. ARBONA

DOS DITS DE SENY

VERGONYA

De tant en tant trobam persones que normalment estan o se senten empegueïdes per no dir que viuen en un continu estat d'humiliació o de petitesa davant fets o situacions que la majoria de les persones tenen per normals. Tal vegada la por o la curtesa per dur a terme certes accions normals, per a ells avergonyides, són considerades com una deshonra.

Ara bé, la manera de ser i de viure de les persones en estat de vergonya, no és pròpiament la manca de prestigi o de consideració o d'amor propi, sinó més bé la tendència a l'autoestima. Un pot sentir vergonya per haver perdut prestigi o quan se sent desacreditat pels qui l'enrevolten. El mentider, per exemple, s'empegueïx de la seva pròpia mentida sols quan, creguda o no, se'n adona al mateix temps, com un defecte o imperfecció. N'hi ha que sols s'empegueïxen de la mentida quan veuen que no les serveix de res. En canvi qualcú podrà dir que "una mentida ben posada val molt i costa poc". Així ho entenen els qui en poden treure profit.

Els avergonyits o empegueïts –com deim gairebé sempre pel nostre entorn– se senten en inferioritat i així s'imaginen la seva pròpia insuficiència i contínuament hi van pensant. És més, ni accepten ni volen esforçar-se per revaloritzar-se. El gest propi de la vergonya és amagar-se, ocultar-se de les mirades de les altres persones, fugir de la seva companyia o de la seva presència.

Els judicis del altres poden ésser encertats o equivocats, però amb un caràcter sincer i alegre, els avergonyits o els apocats podran superar el propi torbament d'ànim i canviar la pròpia vivència d'inferioritat.

SALOMÓ

Record de D. Bernat Martorell

Hi ha diverses formes de conèixer persones. Els nostres amics o les persones que ens envolten en el quefer diari ens donen l'oportunitat d'una coneixença directa. Hi ha altres persones, emperò, que hem conegut a través de la memòria de qualcú o per mitjà de les seves obres que és la millor manera de parlar. Però algunes vegades determinats éssers humans d'especial caràcter els basta una sola ocasió per traspasar tota la seva grandesa.

Vaig conversar una sola vegada amb D. Bernat i vaig tenir aquesta impressió. Ell havia visitat un capellà amic, D. Pau Oliver, a la parròquia de sant Alonso. El qui vos escriu que era jove i empegueïdor li va ser suficient una breu salutació per captar la bondat i l'entusiasme de D. Bernat. A partir de llavors vaig comprendre millor tot el que m'ensenyaren que havia impulsat o animat. Es troben en el record de tots l'empenta

a l'aparició la revista Bona Pau o el seu esforç per l'avanç de la carretera des Puig. Val la pena esmentar que animar a persones concretes o a una comunitat és la millor ocupació que hom pot tenir en la vida.

Les dificultats vénen soles. I "animar" és espargir forces i comunicar l'energia o l'audàcia necessàries per al viatge de l'existència. És generar "projectes" o almanco la il·lusió de pensar-los. De propis i d'alimentats en la vida dels altres és el que va fer generosament D. Bernat.

Bona part del que deim es pot comprovar observant el seu llibre de memòries "Siguiendo mi camino" publicat l'any 1992. Algunes fotografies parlen per si soles. Per exemple, les de sa seva partida de Montuïri amb la gent del nostre poble que el va acompanyar i, especialment, aquella nota que diu que s'acomia dels "seus pares i de Montuïri" ressaltant, amb aquesta equiparació, l'afecte que tenia pel nostre poble. També és digne de menció la fotografia del calze que el poble li regalà en senyal d'agraïment. I són ben significatives les imatges del Perú que són un bon testimoni de la seva tasca missionera.

A la introducció del llibre a part de les interessants paraules de D. Pep

D. Bernat en una de les darreres visites que véu a Montuïri

Estelrich, entre d'altres, hi ha el poema "El missionero", de Pere Capellà: "Y en cualquier lugar que esté, / es como un río de amores / que hace reventar en flores / las semillas de la fe" (fragment).

Així l'important no és tan el lloc on vagi a parar la persona en la seva vida, sinó que sigui capaç de seguir fent el bé. És important perquè sabem que la vida humana sol canviar molt. El que podem intentar, i això sí que depèn de nosaltres mateixos, és "créixer en vida" i "espigar en humanitat". Amb D. Bernat hem tengut un excel·lent exemple i mereix que ho recordem.

LLUÍS SERVERA SITJAR

Plans de pensions

Futur amb triple rendibilitat

 "la Caixa"

SES **JARDINES**

Especialitat en cuina Mallorquina

Ctra. Palma - Manacor Km. 29.320
07230 - MONTUÏRI - Tel: 971 64 41 01

Un amic ens ha deixat

"Em gastaré i desgastaré per vosaltres", fou una de les frases que usava don Bernat Martorell dirigint-se als qui l'escollíem en una reunió de feligresos, essent encara vicari de la nostra Parròquia. Complí la seva paraula. Ara el bon amic que sempre va esser ha iniciat la seva darrera caminada cap a la casa de Pare.

El qui escriu passava a saludar-lo de tant en quant a la residència de les Germanetes del Pobres on ha romàs els darrers anys de la seva vida. Hom lamenta que aquestes visites no fossin més freqüents.

Fa uns dos mesos, quan vaig aturar-me per estar junts un cert temps, em comunicaren que estava molt delicat i millor no molestar-lo. Vaig quedar sorprès però també vaig insistir al·legant que érem molt amics i que sospitava que s'alegraria de la meua visita, que seria curtíssima. M'acompanyaren a la seva habitació.

Assegut a una butaca el vaig veure. Tot sol, envellit i consumit pel sofriment. Girà els seus ulls cap a mi i una sensació penosa s'apoderà dels dos. Ens donàrem la mà i el seu esperit reviscolà. En els seus ulls hi havia una ombra de tristor que volia dissimular amb una rialla de benvinguda.

Estiguérem junts molt poc temps seguint les indicacions de la infermera. No tinguérem temps d'evocar el passat, com sempre fèiem. Parlàrem un moment de temes sense importància, desitjant-li que superàs l'estat de postració en què es trobava i donant-li ànims. Em confortà la satisfacció que sentí per la meua visita. Vaig anar-me'n fortament preocupat.

Un cert temps després tornava visitar-lo. El vaig trobar més recuperat dins el seu estat, que era delicat. Vàrem poder conversar i estar més temps junts. El seu aspecte havia millorat, malgrat se'l veia molt abatut físicament. Passaren unes setmanes. Un matí sonà el telèfon. Una veu coneguda m'anuncià: "et crid per dir-te que el nostre entranyable amic, en Bernat, morí ahir. Ens veurem al funeral demà vespre". El cop que vaig

rebre fou majúscul. El pensament volà cap a l'any 1948 en què vingué com a vicari de la nostra parròquia.

Érem joves, i ell també. Es presentà al nostre grup cohibit, com si estàs retgirat, gairebé sense encertar el que volia expressar-nos, interessat perquè

ens coneguéssim de més a prop i treballar junts. A tots ens causà molta bona impressió. Notàrem, però, la seva preocupació. Era conscient de la gran responsabilitat que adquiria des del nou càrrec.

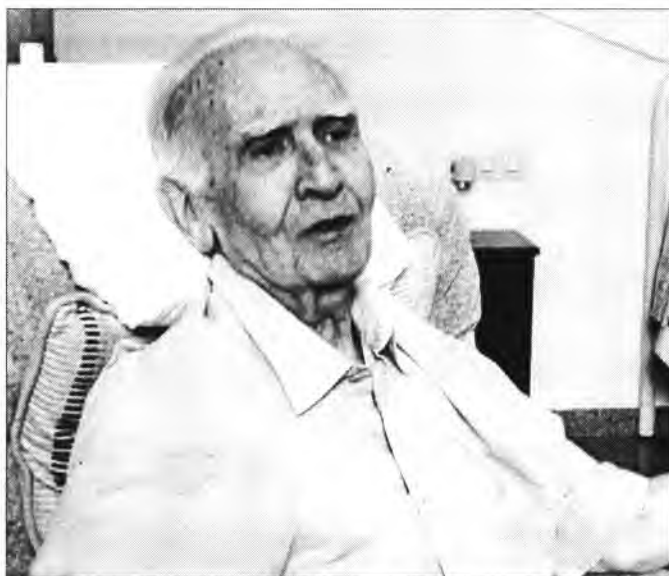
El pròleg del seu llibre *Siguiendo mi camino* va encapçalat per una frase significativa, referent a ell: *Tímido, pero decidido*.

En efecte, tots els feligresos fórem testimonis dels valors espirituals i humans que portava al seu interior i la senzillesa del seu tracte, al temps que agosarat en les seves decisions.

L'espiritualitat fou una de les virtuts que els caracteritzaren, el respecte humà i el tracte acollidor foren altres qualitats que formaren part de la seva persona, a més de la sinceritat.

Fou dinàmic i emprenedor. Mirem sinó les seves obres materials, i només en senyalarem dues: la restauració del nostre temple parroquial i la carretera del Puig, entre altres obres de les quals en sortí beneficiat el poble. Però sobretot s'ha de destacar l'esment que tingué en ocupar-se sempre, apassionadament de la part espiritual i física de les persones. Els qui estàvem al seu entorn ho sabem bé. Va esser la seva, una labor callada, anònima. Així era el seu treballar: en silenci, quasi de puntetes. Les seves actuacions passaren a vegades desapercebudes.

Per si no bastàs la labor desenvolupada al nostre poble, partí a terres de missions; i dit sia de pas amb el cor

Una de les darreres fotos de don Bernat, sols unes setmanes abans de morir

estret sense que els amics el poguéssim acomiadar, degut a unes circumstàncies en què ell, que tant de bé havia fet, en fou la víctima.

Tot un home amb l'esperit d'un nin, que sempre va estar al costat dels qui sofrien. El qui fou un exemple del que predicava, ens ha deixat. D'un mode discret, com si no volgués molestar, s'acomiadava un amic que enyorarem sempre.

El seu perfil humà, amb totes les qualitats que l'adornaven, és extens. Ho comprovarem els qui el tractàrem de prop durant molts d'anys. Donà un testimoni de vida, i els qui estiguérem al seu costat per ajudar-lo el tindrem sempre present.

L'autor del pròleg del seu llibre "Siguiendo mi camino" podria haver tancat l'article col·locat a les primeres pàgines dient: "En tot el que realitzà i que s'ha assenyalat encara tingué temps per fundar la revista Bona Pau, el primer exemplar de la qual fou obra exclusivament seva. És un llegat extraordinari. Desitjaríem que el seu esperit romangués sempre en les seves pàgines.

Dins tots els valors, espirituals especialment, que se li han de reconèixer, es destacaren: la seva humilitat, el treball constant en bé de tots els feligresos, entre nosaltres i a les missions; i sobretot l'entrega total cap als germans. I així ens considerava a tots.

MIQUEL MARTORELL ARBONA

LA IMATGE COMENTADA

Era un temps en què per plaça i pels carrers de la vila començàvem a veure i a sentir aquelles màquines renoueres amb les què els joves anaven tant a les discoteques de fora poble com a dur a terme excursions amb colles amb les què s'hi sentissin compenetrats. La seva pretensió s'allunyava bastant d'anar dirigida al foment de les activitats culturals o esportives, encara que entre diferents ambients o agrupacions ja es començava a entreveure un cert inconformisme.

Aquesta foto, com es destria, fou tirada damunt els graons amb el rector Bartomeu Tauler qui intentava estimular aquesta partida de joves i altres cap a la creació del grup d'esplai a fi de donar una sortida orientada a les seves inquietuds.

Amb el rector i successivament sortiren a aquest escenari Antoni Amengual, Joan Antoni Payeras, Maria Cerdà, Bartomeu Mora, Matias Miralles i Rafel Manera.

“Aquesta cara riolera que oferien aquell dia, potser avui sigui diferent”

rien estat els seus desitjos. Es va desfer, es tornà refer; la situació i les persones canviaren, els entreteniments i els llocs d'esbarjo foren uns altres.

Han passat els anys i la vida continua. Aquesta cara riolera que oferien aquell dia, potser avui sigui diferent, com desigual serà la seva manera de pensar, particularment ara que ja tots tenen decidit i encarrilat el seu futur.

O. ARBONA

Era el dia de la fira del nostre poble, aquell any el 28 de novembre de 1982. S'han complert, per tant, 23 anys; els suficients perquè uns i altres formassin una llar i tinguessin uns fills que aleshores no s'imaginaven. Ah... i a la foto no hi surt en Bartomeu Servera perquè ell fou qui la va tirar.

I es va crear el grup parroquial d'Esplai i va complir els objectius que es proposaven, però no fou d'una durada tan llarga com hau-

Restaurant Es Molí d'en Perons

Menú dies laborables • Cuina internacional • Parrilla

(Diumenges, tancat)

C/ Es Molinar, 51 • Tel. 971 64 65 08 • 07230 Montuïri

Gestions del PSM

Uns quant membres de l'executiva del PSM en una de les Jornades Comarcals que amb la finalitat de recollir informació, opinió i crítiques dels problemes que ens concerneixen ve celebrant aquest partit, el 26 del passat mes el matí varen tenir una xerrada amb pàgesos a Montuïri a l'entorn de l'alt preu del combustible el qual repercuteix al preu del fertilitzants, fitosanitaris, plàstics, etc, comportant aquesta carestia un més alt cost de producció. En canvi els productes agraris no es mouen de preu o si es mouen, baixen.

El mateix dia a les 12, a Montision de Porreres, varen exposar les dificultats econòmiques de la premsa forana, es queixaren del poc suport econòmic que reben aquestes publicacions de part de Govern Balear, Consell i altres entitats oficials. Es va comentar que hauriem de rebre més subvenció i publicitat.

SION NICOLAU

PER MONTUÏRI...

SE SENTEN queixes d'un grapat de veïns de les Escoles que es lamenten del llastimós esta en què es troba el punt de recollida de fems situat al costat del col·legi públic i exposen la "penosa imatge de civisme que ofereix Montuïri als escolars" i diuen que "creixen els impostos però no els serveis bàsics" i la poca educació dels culpables, afegeixen altres.

TANCATS dins l'Ajuntament devers mitjan novembre varen romandre una vintena de persones de l'agrupació local de Protecció Civil on havien tengut una reunió. Feren un alè quan devers les 10 del vespre anaren a obrir-los.

INSEGURS fins a darrera hora han estat els propietaris de la perdiu que havien de portar a la fira. Enguany haurà una mostra esquifida a més de dubtosa fins al darrer moment. Alguns afegeixen que la Conselleria d'Agricultura ha tingut consideració i ha estat molt permissiva o massa tolerable. Altres continuen tement la propagació del virus de la grip aviària.

INSATISFET està un guàrdia municipal de la vila perquè aquí no hi ha problemes i poca feina. Comentava que ell s'hi havia fet comptant en trobar-se amb moltes més "actuacions" de les que escassegen a Montuïri.

En voleu veure de motos davant l'Ajuntament!

MOTOS, motoristes i renou a balquena es va sentir per plaça el migdia del primer diumenge de novembre. L'espectacle inaudit que ofería aquell indret difícilment es repetirà... a no ser que aquests conductors vulguin repetir la mateixa bauxa.

QUALCÚ que volia anar a tastar els plats del primer campionat de cuina de caça no s'hi va atrevir quan va saber que sols podien participar a la "tasta" escollides persones amb un "paladar" determinat.

ENGUANY tampoc desmeresqué la festa de Santa Cecília malgrat el Patronat Cultural de Música no l'organitzàs per inexistent. Cantaires, músics i molta gent assistí als concerts i altres persones s'afegiren al dinar commemoratiu. Se sentiren, però, veus que pregaven per a la prompta constitució d'una altra entitat amb les mateixes o semblants funcions que el "difunt" Patronat.

OBSCURITAT regna en alguns caps de cantons degut que no s'encenen el llums els vespres i això que alguns veïns diuen que han fet arribat aquesta deficiència al batle. Però... hi tenen confiança.

BOTIGUES disposades a tancar per manca de rendibilitat. Són remors que corren per la vila. Els botiguers diuen que no poden competir amb els supermercats. És molt possible que encara en quedi qualcuna.

LA RESTAURACIÓ de la creu de terme de la plaça de Ses Tres Creus s'allarga i ja es demana quan estarà acabada. Sembla, però, que encara n'hi ha per un parell de mesos.

DEMANEN també "per què serveixen els discs de prohibició d'aparcament del carrer Major i d'Es Pujol, i si no serveixen per res, per què no els lleven?"

PINTADES de mal gust i que espennen

Tots dos pretenien parlar clar

un dels racons emblemàtics de Montuïri, com és el darrera del campanar, són una mostra de "l'educació" dels seus autors.

NECESSITA adobar i prest el pis del carrer Major. Ja són massa les pedres que manquen o estan espenyades i els vianants que hi passen ho fan temerosos.

EN XERRIM

Bar
Restaurant

Ca'n
Xorri

Menú diari: 7€

Menjar a la carta

Berenars variats

Carrer Major, 2
Tel. 971 644 133
07230 Montuïri

L'AJUNTAMENT INFORMA

Sa Fira de sa Perdiu, presentada a l'Ajuntament

Enguany se celebra la 27 edició de Sa Fira de Sa Perdiu a Montuïri, el dia 4 de desembre.

Como novetats importants cal destacar la celebració per primera vegada del Campionat de Cuina de Caça que ja haurà tingut lloc els dies 29 i 30 de novembre i 1 de desembre en el Restaurant Es Pati de Montuïri, organitzat per l'Ajuntament i comptant amb la col·laboració de Pime-Restauració i Govern Balear

Por segon any consecutiu es durà a terme

una tasta de vins de Montuïri, en el Cellar Can Rei.

En els dos actes el públic podrà participar, prèvia inscripció a les oficines de l'Ajuntament els dies previs a la fira.

En aquesta edició, el dia de Sa Fira es repariran uns fulletons indicatius de les diferents activitats i el lloc on estan situades. Com també a les les diferents entrades de la vila s'instal·laran uns plafons indicatius d'aquestes activitats i el lloc on es duran a terme.

Baltasar Servera, de l'empresa Tiberi Catering, el batlle i el regidor Bauçà presentaren la fira d'enguany

Biblioteca Municipal de Montuïri

NOVETATS

- Elvira Lindo.- *Una palabra tuya.*
- José C. Llop.- *El mensajero de Argel.*
- Rosa Montero.- *Historia del rey transparente.*
- Hitomi Kanehara.- *Serps i pírcings.*
- Marc Durin-Valois.- *Camella.*
- Higinio Polo.- *El caso Blondstein.*
- Ramón Buenaventura.- *El último negro.*
- Gabriel Janer Manila.- *Extasi.*
- Isabel Allende.- *El Zorro: comienza la leyenda.*
- Huan Marsé.- *Canciones de amor en Lolita's Club.*
- Manel Claudi-Santos.- *Quadern de retorns.*
- Bernhard Schlink.- *El fin de Selb.*
- Ron McLarty.- *Una història amb bicicleta.*
- Nell Freudenberger.- *Chicas con suerte.*
- Blanca Riestra.- *El sueño de Borges.*
- Soledad Puértolas.- *Historia de un abrigo.*
- Melcior Comes.- *L'estupor que us espera.*
- Luis Magrinyà.- *Intrusos y huéspedes.*
- Sélim Nassib.- *El amante palestino.*
- Donna Leon.- *Sang a les pedres.*
- Anna Davis.- *El sexto amante.*

DVD

- La intérprete.
- Un toque de canela.
- Isi-Disi: amor a lo bestia.
- Pitch Blach.
- El Señor de los anillos.
- Juega al fútbol con Beckham.

- ¡Mates!
- Napoleón: el perrito aventurero.
- Pinotxo 3000.
- El mágic dels somnis.
- Los chicos de la lluvia.
- Un papá de película.

CD

- Maná.- *Revolución de amor.*
- Kiko Veneno.- *El hombre invisible.*
- Extremoduro.- *Grandes éxitos y fracasos.*
- Joaquín Sabina.- *El hombre del traje gris.*
- *Telma&Louise.*
- Tracy Chapman.- *Were you live.*
- Chet Baker.- *Pacific Jazz.*
- John Coltrane Quartet.- *Ballads.*
- Bunbury.- *El viaje a ninguna parte.*
- Lionel Hampton.- *Jazz in Paris.*
- Andrew Strong.- *The Commitments.*
- La Musicalité.- *Este juego.*
- *All that Jazz: The original collection.*
- Marlango.- *Automatic imperfection.*
- *Cuba le canta a Serrat.*
- The Corrs.- *Home.*

L'horari de la Biblioteca és de dilluns a divendres de les 17 a les 20 hores i els dissabtes dematí de 10 a 13h.

La Biblioteca disposa de fotocopiadora i connexió a internet per als usuaris.

Motos de muntanya

Dia 5 al migdia més de mig centenar de motos de muntanya foren aparcades damunt la plaça, just davant de l'Ajuntament. El motiu era que els seus conductors i acompanyants havien de participar a un dinar a un restaurant del poble. L'espectacle d'aquests nombrosos vehicles era impressionant.

Missa per a D. Bernat

La missa del vespre de dia 13 es va oferir per a D. Bernat Martorell, qui havia estat vicari i rector de Montuïri els anys 1948-55 i morí dia 7 de novembre passat. L'assistència d'un nodrit grup de feligresos i dels familiars del difunt fou una mostra de l'estima cap a un antic rector, possiblement el que més reformes i més ha fet per a Montuïri en el segle XX.

L'Associació zero-tres

De teatre

El passat divendres 18 de novembre, una quarantena de membres de l'associació Zero-Tres assistiren al Teatre Municipal de Palma on *Estudi Zero Teatre* hi representà, fins al 27 de novembre, l'espectacle *Animalari. La fauna de les faules*. Es tracta d'un recorregut pel fascinant món de les faules que engrescà els infants i els acompanyants d'allò més.

Panera solidària Nadal, 2005

Ja es troben a la venda les paperetes per al sorteig d'una panera de productes de comerç just. La combinació guanyadora serà la que coincidirà amb les tres darreres xifres de la loteria de Nadal del 22 de desembre de 2005.

Santa Cecília

Els dies 19 i 20 i per commemorar la festivitat de la patrona dels músics, Santa Cecília, es dugueren a terme dos concerts musicals. En el de dia 19 la Coral Mont-Lliri i la Coral Bahai interpretaren sis peces cadascuna i una conjuntament. I en el de diumenge dia 20, la banda de Música de Montuïri n'oferí sis, tres dirigides per Miquel Àngel Bisbal i tres per Pere Miralles. Un dinar de companyonia tancà els actes festius.

Ja han començat les obres per a la construcció de la residència de persones assistides

Sa Fira

Sense poder assegurar la presència de perdis degut al possible contagi de la grip aviar, dia 22 es féu la presentació de Sa Fira a la qual la novetat d'enguany serà la celebració del primer campionat de Cuina de Caça, sense desmerèixer altres mostres com la industrial i artesanal, el mercat pagès o la trobada del ca rater.

Circ Màgic

Una única funció de circ situat en Es Dau es va celebrar el dissabte dia 26. Era un horabaixa de molt de fred i això féu que l'assistència infantil no fos tan nombrosa com s'esperava.

Conferència sobre grip

Dins la campanya de col·laboració amb s'Institut, dia 28 a l'Ajuntament l'ATS, Magdalena Manresa, de la Conselleria de Salut, va oferir una conferència sobre la grip i la seva influència a les vies respiratòries, mal de cap, febre, origen, el possible contagi i mesures per evitar-la.

Tercera Edat

Les associacions de persones de tercera edat de Montuïri aquest passat novembre han duit a terme una excursió cadascuna. La de **Persones Majors** fou dia 18 i anaren a Selva i Caimari i la de **Gent Gran**, dia 30, a Sa Calobra. A una i altra la participació fou nombrosa.

Ja estam en marxa

Carrer Major, 7

Montuïri

Jaume Nicolau Miralles "Vollandí"

Amb la seva família cultivaren molts d'anys els dos Son Costes

D'al·lot, recollint garroves devers Sant Jordi, es retgiraren molt en sentir explosions i renou d'avions molt a prop

L'entrevistador tendria uns 13 o 14 anys quan jugant amb uns amics pel carrer de Baix sentiren una dona que deia alterada: "Un nin s'ha negat al safareig d'Es Dau". Deixàrem el joc i escapats partírem cap allà. Veiérem quan el treien de l'aigua. L'espectacle no l'hem oblidat mai. Aquest nin era un germà del nostre entrevistat, en Jaume Nicolau Miralles. El fet succeí a l'agost de 1936.

En Jaume va néixer a Montuïri el 29 de setembre de 1924. Té, per tant, 81 anys. Foren sis germans: Baltasar, Jaume, Antònia, Miquel (el que morí al safareig), Margalida i Bartomeu.

El nostre protagonista es casà el 1952 amb Catalina Mulet Mayol. Tenen dos fills ja majors, dues nétes i un nét.

L'entrevistat s'ha dedicat a l'agricultura tota la vida. Enamorat del camp té una gran experiència amb els treballs que s'hi realitzen. No obstant, ens comenta, que si de jove hagués tingut una oportunitat per

dedicar-se a un altre ofici, l'hagués aprofitada.

Comentam –com sempre, amb altres agricultors– la diferència que hi ha del camp d'avui al de fa quaranta o cinquanta anys. Llavors, ens diuen tots, estava molt ben cuidat, avui hi ha moltes finques mig abandonades o mal arreglades. Quan li preguntam si tornarem veure un camp en què

no només es compensi la feina que s'hi fa, sinó que també doni beneficis, ens contesta:

– Ho consider molt difícil; a més, els joves no hi volen fer feina... ni en saben.

– Sortires de ca teva per estar llogat o a jornal en alguna ocasió?

– Llogat durant un any, no; però quan tenia uns 12 anys amb el meu germà Baltasar i uns quants amics més de la nostra edat anàrem a collir ametles i garroves a Son Pujol, una possessió del Pla de Sant Jordi. Era a últims de juliol i principis d'agost de 1936. Estàvem recollint garroves quan sentírem molt a prop, devers Son Sant Joan, renou d'avions i explosions.

Ens retgiràrem molt, sense saber què fer mentre l'amo cridava fort: "cobriu-vos devora les soques! Ja pots imaginar el desconcert i la por que teníem.

– On treballares després?

– Dins el mateix mes d'agost els meus pares amb tota la família, que dúiem l'hort del Dau i on hi estiguérem cinc anys, passàrem a Son Costa Petit, de l'amo en Gaspar de Meià. Hi estiguérem durant 16 anys. Els darrers anys dúiem la finca només la mveva dona i jo.

– Crèiem que havíeu estat a Son Costa Gran.

– També. Quan ens retiràrem de Son Costa Petit, passàrem a Son Costa Gran on hi vàrem estar molts d'anys.

– La gent sempre fa circular rumors. Es deia que en aquests Son Costes les havia ocupat la Inquisició en el seu temps. Pots donar-nos alguns detalls sobre el cas?

– He sentit alguna cosa sobre el que dius, però durant els anys que

Restaurant (DIMARTS TANCAT)
Cas Carboner

REFRESCS DE NOCES, COMUNIONS, BAPTISMES...

Bufet diari de dilluns a dissabte
Mè, porcelletes, porcelles i altres plats per dur-se'n

Ctra. Manacor, km. 28 • Tlfs. 971 64 65 04 - 971 64 40 66
07230 MONTUÏRI

estiguérem als dos Son Costes, no saltres no trobarem cap indici, cap senyal que ho confirmàs.

– Estam parlant del camp. Enguany hi ha un fet molt curiós: s'han vist o trobat molt pocs caragols i no parlem d'esclata-sangs, que sembla que han desaparegut gairebé per complet. Podries dir-nos les causes, segons tu?

– Bono, jo diria que als caragols els ha faltat humitat, ha plogut poc, també les pluges han estat escasses perquè sortissin esclata-sangs. A més, a la garriga la tracten molt malament i aquests bolets volen un tracte singular.

– Continuem amb el camp i les seves feines. Per sembrar una figuera necessitam un bon clot. Pots donar-nos més informació?

– Clar que sí. Totes les plantes grosses o petites necessiten un element especial. Primerament ens proveirem d'una branca grosseta de figuera, que sia sana. Es fa un clot, un temps era redó, d'un sis palms de fondària segons els nostres vells. S'hi col·loca la branca i la cobrim

“És una necessitat llevar la circulació de cotxes i altres vehicles per dins bastants de carrers del poble. Les persones que hi caminen estan en perill constant”

d'uns quants pams de terra fresca. Durant un mes anirem afegint terra fins que només quedi un ull al descobert, que guaiti un pam més o manco damunt la terra. Si hi ha saó no és necessari regar-ho però millor si es rega de tant en quant.

– Què opines d'aquests moniatos d'uns set quilos cada un que ha produït en Sebastià Andreu?

Fa un poc la mitja quan contesta.

– No es veu a cada passa un cas semblant. Però la natura ens dóna sorpreses... I ja que parlem d'aquest gènere va bé saber que els ulls de moniato, quan els sembren, va molt bé doblegar un poc la rel.

– Canviem de tema. A on i amb quins mestres anares a classe de nin o al·lotet?

– D'això me'n record bé. Després de Ca ses Monges vaig anar amb

don Bartomeu Mir, que donava classes a Can March, al Molinar i després damunt el Pujol. Llavors amb don Sebastià Perelló al celler de Can Ferrando, fins que definitivament vaig passar a les Escoles, avui Col·legi Joan Mas i Verd.

Anàvem a passar a un altre tema, però ell continua:

– El nostre pare, però, també els vespres d'hivern ens va fer anar a classe amb en Bartomeu "Doia" i amb el "Cabo Rua". Amb aquest darrer vaig passar molt de gust perquè un dia a la setmana ens feia llegir en mallorquí i sempre temes interessants. Amb ell vaig aprendre el mallorquí o català, així com vulguis dir-li. Ah! Aquests vespres d'hivern, a pesar del fred i la brusca, anàvem a classe a peu des de Son Costa.

(Continua a la pàgina següent)

Plaça d'Espanya, 56 - Tel. 971 120 064 - Fax 971 120 426
C/. Ciutat, 12 - Tel. 971 120 021 - Fax 971 662 043
07620 Lluçmajor - Mallorca (Balears)

C/. Historiador Talladas, 2 A - Tel. 971 652 637 - 07630 Campos (Mallorca)
cem@cemlluçmajor.com - www.cemlluçmajor.com

- Alergologia
- Anàlisi clínics
- Aparell digestiu
- Assistència domiciliària
- Cardiologia i aparell respiratori
- Centre auditiu
- Clínica dental:
 - Cirurgia màxilo-facial
 - Implantologia
 - Odontologia
 - Ortodòncia

- Cirurgia general i laparoscòpica
- Dermatologia
- Ecografia
- Endocrinologia
- Fisioteràpia i rehabilitació
- Ginecologia i obstetrícia
- Igualatori mèdic
- Infermeria
- Medicina general

- Medicina estètica
- Nutrició i dietètica
- Oftalmologia
- Ortopèdia Gamundí
- Otorrinolaringologia
- Pediatria
- Podologia
- Psicologia
- Psiquiatria

- Radiologia
 - Mamografia
 - Ortopantomografia bucal
 - Radiologia general
 - Telerradiografia
- Rehabilitació (metge rehabilitador)
- Teràpia de parella i sexologia
- Tractament de la obesitat
- Traumatologia i cirurgia ortopèdica
- Urologia i andrologia

Làser - acupuntura, medicina ortomolecular, test de intolerància alimentària, depilació làser.
Revisions mèdiques: Companyies d'assegurances de vida (Sa Nostra, La Caixa, Inter Partner).
Reconeixements mèdics per a permisos de conduir i d'armes: Dr. Antoni Isern Oliver.

Tenim el plaer de comunicar als nostres clients les noves especialitats i serveis de recent incorporació:
Metge especialista en rehabilitació: Dra. Encarnación Sanfeliciano Gómez.
Llicenciada en psicologia: Lola Rodríguez Mayoralas.
Diplomada en podologia: Mª Cristina Fiol Ekman.
Urologia i andrologia: Dr. Martín Santisteban González
Reconeixements mèdics per a permisos de conduir i d'armes: Dr. Antoni Isern Oliver
Mamografia, ecografia de mama, ecografia trans-rectal i trans-vaginal, cadera pediàtrica i eco-doppler vascular perifèric.

Assegurances: ADESLAS - AEGON - AGRUPACIÓ MUTUA - ALLIANZ - ASISA - AXA - PLANAS - D.K.V. - GROUPAMA - IMECO - LA BOREAL - LA ESTRELLA - L'ALIANÇA - MAPFRE - MEDIFAC - MUTUA GENERAL DE CATALUNYA - NOVOMEDIC - SANITAS - SERGANET - VITALICIO SALUD - WINTERHUR
 Mutues d'accidents: ASEPEYO - CYCLOPS - FIMAC - FRATERNIDAD MUPRESA - FREMAP - IBERMUTUAMUR - INTERCOMARCAL - MAZ - MIDAI - MUTUA UNIVERSAL - MUTUA BALEAR
 Companyies d'assegurances d'accidents: ALLIANZ - AXA - AURORA - IBERICA - AEGON - CASER - CAUDAL - FENIX - FIAT - LA ESTRELLA - MAPFRE - VITALICIO - PREVISIÓ BALEAR - WINTERHUR - ZÜRICH

Horari de les 9'00 hores a les 21'00 hores.

(Ve de la pàgina anterior)

– **Del passat, què és el que més enyores?**

– No enyor res, més que la joventut. Però hem de reconèixer que el nostre mode d'esser i costums han canviat. Record que alguna vegada els vespres en què tota la família davallàvem al poble, el meu pare posava una cadira darrera les portes de les cases i així quedaven subjectes fins que tornàvem, i ens anàvem tranquils. Es pot fer això avui?

– **A on t'estimes més viure: al camp o al poble?**

– Sens dubte, al poble. Són massa anys els que he viscut al camp.

– **Volíem demanar-te... Hi ha un fet singular que crida l'atenció: els dilluns el matí la plaça està plena de gent, en canvi els diumenges no hi veus casi ningú. Segon tu, a què es deu aquesta situació?**

– Ah, sí; és una cosa rara –diu pensativament–, tal volta és degut que molts van als cafès de les afores del poble perquè no és necessari canviar-se de roba i a la plaça hi han d'anar un poc arreglats.... Per altra part, els joves vetlen tota la nit dels dissabtes i els diumenges el matí dormen.

– **Essent que parlem del nostre poble, ens pots dir llocs o parts que t'agraden o et criden l'atenció de Montuiri?**

– Mira: hi ha uns quants llocs o

edificis que sempre m'han agradat molt: les escoles, la plaça Major, que la trob especial, l'avinguda d'Es Dau... i sobretot veure que ja han començat a treballar al que vol esser la residència d'ancians d'Es Revolt.

– **Quins mitjans d'informació tens per saber com va el món: la ràdio, la premsa o la televisió?**

– La ràdio i la televisió.

– **I com va aquest món segons el teu parer?**

– No som el més indicat per donar una opinió, però consider que el nostre món va molt malament. No puc evitar esser pessimista.

– **I del que passa al nostre entorn, què és el que més et preocupa?**

– Sens dubte els accidents de carretera. El món és difícil de comprendre, però opín que els accidents de cotxe poden evitar-se poc o molt, però es podrien reduir.

– **No et demanarem com, però ja que parlem de circulació rodada: quina opinió tens del tràfic de vehicles que hi ha dins el nostre poble?**

– Ja és una necessitat llevar la circulació de cotxes i altres vehicles per dins bastants de carrers del poble. Per aquests carrers les persones que hi caminen a peu ho tenen molt difícil, estan en perill constant.

– **Digue'ns, Jaume, com passes el temps de jove?**

– Si et refereixes als divertiments, no puc bravejar massa; anàvem en l'estiu a alguna berbena, algunes vegades al cinema del poble, però això sí, sempre al gran passeig dels diumenges al vespre per la plaça i el carrer Major.

– **Has viatjat molt?**

– No. La meua dona i jo feim a vegades alguna excursió per dins l'illa organitzada per les associacions de la tercera edat. Però no hem sortit mai fora de l'illa. No ens fa il·lusió.

– **I les teves afeccions, quines són?**

Es posa a riure suaument.

– T'estranyaràs, però no tenc cap afecció de les que supòs hem preguntades. La meua curolla o afecció, el que vulguis dir-li, és cuidar-me del camp i dels animalets que tenim a la caseta.

– **Et preocupa tornar vell?**

– Idò sí, em preocupa, no sabem si sempre ens aguantarem com ara.

– **La darrera pregunta: estàs endarrer de com serà el futur?**

– Sí. M'agradaria saber com serà aquest futur. Esper de veres i desig que sigui en pau i concòrdia.

Certament al nostre interlocutor se li nota un bagatge afectiu que rossega des de fa anys. Ell va viure com altres de la seva edat temps difícils. Mals temps. Una època, la qual ignorem si els joves la comprenen bé. Era un altre món. Els que contenen anys a cavallons, sí, l'entenen perfectament. Certs aspectes i situacions de llavors són difícils d'assimilar per la joventut actual. Però una cosa curiosa: dins totes les penallitats que passaren i que ens van relatant els nostres ancians, notes al fons dels seus ulls, quan ho contenen, una brillantor, una llum que sembla d'enyorança; un resplendor que va augmentant mentre comenten o expliquen com eren uns anys llunyans que visqueren i dels quals ens donen testimoni. Uns anys de feina dura i mancances. Tenien un contrapès. Els acompanyava la il·lusió de la seva joventut i de somnis, que esperaven que amb el seu treball es convertissin en realitat.

MIQUEL MARTORELL ARBONA

Seguridad y Limpiezas, S.A.

Gremio de Albañiles, 14

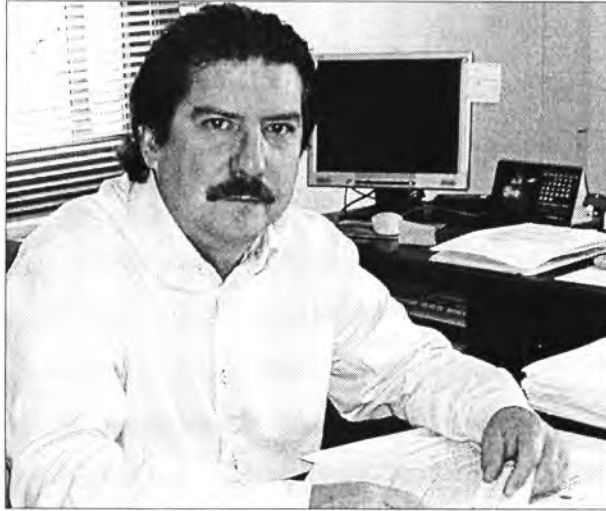
Tlfs. 29 50 92 - 29 50 66 - 20 63 11

Pol. Son Castelló

07009 Palma de Mallorca

Josep Ramon Sicre Vidal, nomenat Secretari titular de l'Ajuntament de Montuïri

De Palma, llicenciat en Dret per la Universitat de Madrid, Josep Ramon Sicre Vidal féu oposicions a secretaria-intervenció i des d'un primer moment va ocupar una plaça vacant a un ajuntament de la província de València. I tot seguit pogué anar a l'ajuntament de Petra on, a més, també va exercir de secretari del d'Ariany, i al cap de poc temps i simultàniament actuà a la Mancomunitat de Pla. I ara ha vingut a Montuïri, si bé cal dir que des de fa uns mesos i amb caràcter d'acumulat ja venia ocupant la del nostre poble sense deixar les que tenia.

– I ara?

– Ara no, des de Madrid vaig esser nomenat secretari titular de l'Ajuntament de Montuïri –digué– i des de principis de novembre aquí em teniu.

– I els altres ajuntaments?

– Els he deixats, excepte la secretaria de la Mancomunitat on hi vaig dos pics per setmana. Ho provarem així i si tothom està content, seguirem.

– Definesqui un poc el seu perfil, per favor.

– Tenc 50 anys, casat, dues filles de 16 i 13 anys, visc a Palma i, per altra part, som el president del Col·legi de Secretaris de Balears on intentam fer una tasca important.

– Ha vingut voluntari a Montuïri. Per què?

– No ho sabia dir. Sempre he estat molt lligat amb Montuïri des del temps de la Mancomunitat. Estava un poc compromès amb quatre pobles del Pla: Petra, Ariany, Sineu i Montuïri. I essent que l'antiga secretària, na Núria, ho havia deixat i el batle Gabriel Matas em va cridar i en dir-me si m'interessava venir a Montuïri... i encara que no m'ho esperava, al poc temps li vaig dir que sí.

– El trobarem cada dia?

– A partir d'ara estaré aquí els dilluns, dimecres i divendres i els dimarts i dijous a la Mancomunitat.

– Principals preocupacions com a nou Secretari de l'Ajuntament de Montuïri?

– La meva principal obsessió és que sia un ajuntament que funcioni, un ajuntament on siguem capaços d'atendre el públic i a la vegada que responguem a les demandes de la gent de Montuïri d'una manera ràpida, tant com ho permetin els procediments legals, ja que, com se sap, l'administració suposa una feina burocràtica. I aquests són els meus objectius des que vaig començar a fer feina a ajuntaments.

– Ha vingut a Montuïri com un poble de pas o, pel contrari, per a quedar-s'hi per a molt de temps?

– No, no. Jo, amb una mica de sort i si no m'engeguen, tal vegada em jubili aquí. Tot és possible.

– Com ha trobat aquest ajuntament?

– Molt bé. És un ajuntament que més o manco està ben organitzat, les tasques burocràtiques van bé, el personal molt qualificat i ben organitzat. Es nota que hi ha hagut secretaris; a diferència d'altres pobles que no tenien secretari i han marxat de qualsevol manera. I quan un arriba es nota amb l'organització.

– I la part política?

– Encara que he tingut poques oportunitats de conèixer a fons els regidors, m'ha semblat un poble com la resta, de persones normals i corrents. Els plenaris han estat molt tranquils i tots molt respectuosos amb mi.

– Quina impressió té del poble?

– La que ja tenia: un poble molt alegre, amb un tipus de gent que surt pel carrer; veus animació; veus un ambient on hi ha gent jove, que també és

molt important, i és un poble que esper que vagi a més.

– I per acabar?

– Estic a disposició de tots els montuïrers per ajudar-los en quantia de la meva incumbència.

O. ARBONA

**Amb motiu de
les festes de
Nadal i Cap
d'Any volem
desitjar molts
d'anys a tot
el món**

**"SA
NOS
TRA"**

CAIXA DE BALEARS

El nostre homenatge pòstum a don Bernat

En temps que va exercir a Montuïri

Don Bernat amb els alumnes de l'escola parroquial de Montuïri, curs 1948-49

D'esquerra a dreta: 1ª fila.- Miquel Pieres (el mestre), Tòfol de ses Veles, Baltasar Capçana, Joan Trobat, Joan Petrer, un llorità, Andreu Peluquera, Tomeu Borreó i D. Bernat. 2ª fila: Bernat Roca, Miquel Sastró, Rafel Noguera, Xesc Trobat, Vicenç Porreres, Pere Vermell, Tomeu Porrerenc i Tomeu Llegat. 3ª fila: Antoni Capçana, Pere Gallard, Joan Matxo, Rafel Mestret, Sion Bruixó Miquel Ramis i Joan Muro.

Féu descloscar l'església per retornar-la a l'estat actual

GLOSA

Sa moto de don Bernat

Sa moto de don Bernat és de ses més falagueres i fa un renou molt fi, però en el Pere Pieres, el despert molt demati. Mirau que amb sa moto fa don Bernat una feinada, tot lo dia el veis que està de partida o d'arribada. Per això és que quan se sent "tup-tup" per devers sa plaça exclama tota la gent: "Això és don Bernat que passa" i ell diu amb molta raó, pes pobles i per ciutat, que li cap el gran honor d'haver estat precursor des clero motoritzat.

Pere Capellà

Al peu de l'avió abans d'anar-se'n

El seu càlís refornat en copo L'que va donar a l'església

Director Gori i D. Bernat

amb la moto amb el Miquel de sa Botigueta

Algunes de les seves vingudes a Montuïri ja retornat del Perú

Vingué a Montuïri per la celebració de les noces d'or de Bona Pau

En el dinar amb motiu dels 40 anys de Bona Pau

Davant del carreró de la carretera del Puig de la que el Sr. Bona Pau va ser promotor i impulsor

A la presentació del número 3 de *Què hem fet Montuïrers* que trata d'efemèrides de Montuïri en el decórrer de Bona Pau

BONA PAU

Hoja Parroquial de Montuïri

27 de Enero de 1952 - Número 1

CURACION DE UN LEPROSO

Dominica III después de Epifanía

Señor, si quieres, puedes limpiarme...

La oración del leproso es perfecta, dice el Crisóstomo: tiene las dos condiciones, la profunda y confesión humilde de la necesidad. La le manifiesta el leproso en la adoración de Jesús: la confesión en la súplica oral. Pero se trataba de un bien material, como es la salud del cuerpo; por ello dice, si quieres, dejando a su voluntad la curación. Son las dos condiciones de nuestra plegaria, cuando se trata de pedirle a Dios bienes terrenales. «Señor, sólo Todopoderoso: mi miseria es profunda; pero ignoro en estos momentos si me conviene salir de ella; si os place, socorredme». (El Evangelio explicado, Osona).

RECUERDA: Que la Bula de 1951 valia hasta dia 23 de Enero. ¿Has tomado la bula que corresponde a tus ingresos? Haz esta limosna a la iglesia.

MOVIMIENTO DE LA PARROQUIA AÑO 1951

Nacimientos		Defunciones	
Niños	16	Hombres	17
Niñas	8	Mujeres	15
Total	24	Total	32
Matrimonios			
Celebrados en Montuïri	13	32 Defunciones	
Celebrados fuera de Montuïri	1	24 Nacimientos	
		08 Pérdidas	

Primera pàgina del num. 1 de Bona Pau que ell mateix va fer

Comunicació "troneta" de la rectoria

Esperança Bauzà Amengual

Diplomada en teràpia ocupacional, una carrera amb molt de futur
Treballa a l'Hospital General on tracta 17 pacients cada dia

N'Esperança va néixer dia 5 de desembre de 1982 a Montuïri. Després de cursar els estudis obligatoris es diplomà en Teràpia Ocupacional a la Universitat de Terrassa. Actualment treballa a l'Hospital General de Palma i les seves aficions són estudiar anglès, llegir, ballar la dansa del ventre i Pilates.

– Com t'animares a estudiar aquesta diplomatura?

– Dubtava entre un parell de carreres, però un dia l'orientador de l'institut em va donar uns papers que explicaven què era això de teràpia ocupacional; ho vaig llegir em molt d'interès i em va atreure tan que la vaig triar com a primera opció de carrera.

– Quines matèries cursares?

– Durant els tres anys que vaig estudiar tocàrem diverses matèries des de la branca sanitària fins a la psicològica.

– Es fan pràctiques i a on?

– Si vaig fer pràctiques durant 5 mesos al Psiquiàtric de Barcelona, a la Vall d'Ebron i a una escola d'alumnes especials.

– Per a una persona que no ha sentit parlar mai d'aquesta carrera, com la definiries?

– Com una mescla de diverses branques hi ha una part de psicologia, una part sanitària, una part fisioterapèutica i una educativa. És a dir, ensenyar a una persona que ha sofert una malaltia o accident a saber-se valer per ella mateixa.

– Estudieres fora?

– Si, vaig estudiar a Terrassa que depèn de la Universitat Autònoma de Barcelona.

– Quina va ser la teva experiència?

– Va ser una experiència molt bona que la recomanaria a tothom.

– Què li diries a un estudiant que ha de partir a aquesta aventura?

– Jo només tenia 17 anys i no coneixia ningú. La major part del temps vaig viure amb una al·lota de Saragossa, però a vegades fórem 3 o 4 persones. Totes anàvem a classe el matí, i això ens anava bé per organitzar-nos les tasques domèstiques els capvespres.

– On fas feina?

– Fa 5 mesos que treballa a l'Hospital General, a la part d'Hospital de Dia.

– En què consisteix?

– Treball amb persones que han sofert embòlies. Fem activitats conjuntament amb un fisioterapeuta, un metge rehabilitador i la infermera. Tracta 17 pacients cada dia, distribuïts durant la jornada laboral. El metge em fa el diagnòstic, li valoro el que pot fer, em marco uns objectius i començo a fer feina amb ells.

– Què és més difícil reeducar un pacient amb una lesió motriu o cognitiva?

– Depèn, però penso que la part

RESTAURANT

ES
REVOLT

Especialitat en

Pa amb oli amb sípia • Frit

Carr. vella de Palma, s/n • Telf. 971 64 66 00 • Montuïri

“Hi ha molts de col·lectius tancats i tenim moltes inquietuds a nivell social, però les idees queden dins el bar”

cognitiva és més difícil de treballar ja que no faig feina en cap neuròleg que em pugui encaminar.

– **Per treballar amb els teus pacients, tens un material específic?**

– No tot quant voldria ja que molta cosa que empram és material de la vida quotidiana i per motius d'higiene no els podem tenir. Ara bé, tenim jocs per treballar la motricitat fina, seqüències, jocs d'oci i altres materials que he elaborat jo mateixa. També es pot emprar l'ordinador però s'ha de seleccionar molt bé la seva utilització.

– **Dins aquest món laboral on et mous, quines aspiracions o llocs de feina pot tenir una persona amb els teus estudis?**

– Puc treballar a qualsevol hospital, al psiquiàtric, a escoles d'educació especial, centres ocupacionals i, fins i tot, posar-me pel meu compte. Per fer feina a un centre públic s'han d'aprovar unes oposicions; ara estic com interina. Hi ha moltes possibilitats de feina ja que és una carrera relativament nova i poca gent que l'estudia.

– **Trobes que has encertat amb la carrera i la feina?**

– Ara sí; al principi no estava gaire convençuda perquè pareix que jugues amb els pacients, però ells i la seva família quan veuen que milloren i que realment el que fas té un profit, t'animes i segueixen endavant fent curssets, màsters... perquè aquí escoltes i parles amb professionals experimentats

– **On t'agradaria fer feina?**

– Allà on estic estic molt bé, però trob que hi falten actualitzacions. M'agradaria fer feina a Son Llàtzer o a Son Dureta per poder optar a altres tipologies de pacients, com per exemple gent jove.

– **Quins consells donaries per millorar la qualitat de vida de les persones que tractes?**

– Més que als pacients ho donaria a les famílies perquè a vegades els fas menys vàlids del que són. Tenim tendència a ajudar-los constantment i els pacients són capaços de fer-ho pel seu compte.

– **Què milloraries o canviaries del teu poble?**

– L'aparcament, encara que pens que criticar una cosa sense donar solucions no està bé. També canviaria del meu poble l'època d'eleccions, ja que es respira un ambient dividit i crispat. La joventut i tot el poble estaria content.

– **Què en penses de la joventut de Montuïri?**

– Crec que és important confiar amb els joves montuïrers que poden

impartir algun curs ja que tenim tendència a anar a cercar persones de fora poble i aquí hi ha bons professionals.

– **I en concret, de les vostres inquietuds**

– Pens que hi ha molts de col·lectius tancats i que tenim moltes inquietuds a nivell social, però les idees queden dins el bar i no es duen a terme.

– **Vols afegir alguna cosa més?**

– Que si algú té dubtes i vol saber informació sobre la carrera i la feina que estic fent amb molt de gust els ajudaré.

MARIA ANTÒNIA RIGO
ISABEL MAYOL MANERA

 ShapeWorks™ DISTRIBUIDOR INDEPENDIENTE
Estudio de peso personalizado para unos óptimos resultados

José Manuel Rodríguez

NUTRICIÓN CONTROL DE PESO
CUIDADO PERSONAL

C/ Emili Pou 27 07230 Montuïri

Pide tu cita al tf: 669 84 26 30

E-mail : jmrt68@hotmail.com

Eres emprendedor, buscas algo mas que un sueldo.
Visita www.eurosalud.org o llama al 902 550 252

rafelmiralles
tallers

Més de 30 anys treballant el ferro

Caretera Palma-Manacor, s/n • Tlf. 971 64 62 88 • Montuïri

CARTA AL DIRECTOR

Problema lingüístic

Sr. Director: Li agrairia la publicació d'aquesta carta.

En el número passat de *Bona Pau*, Joan Verger i Martorell respon que treballà durant dotze anys a Sa S'Hort Nova juntament amb el seus pares. Sa S'Hort Nova ens posa aquest problema lingüístic: Si el substantiu HORT és masculí, i ho és, com pot esser qualificat per l'adjectiu femení, i ho és, NOVA? Aquí falla la llei de la concordança de les paraules que mana masculí amb masculí i femení amb femení.

A Montuïri tenim aquest topònim, nom propi de lloc, equivocat. No es tracta del masculí HORT, com pensam, sinó del femení SORT, com no pensam. Entre els diversos significats de la paraula SORT, tant al Camp de Tarragona com a Mallorca, hi ha el de "peça de terra resultant d'una parcel·lació de propietat gran". Aquest és el significat que convé a

Sa Sort Nova, nova parcel·la d'una antiga finca gran, i que no genera cap problema lingüístic perquè tant Sort com Nova són paraules femenines, per tant ben lligades segons la filologia catalana.

En Joan també ens diu que va conrear durant trenta anys una finca que li deien L'Hort. Aquest és un altre topònim que els montuïrers tenim equivocat. En el Document Notarial, per exemple, de 1886, redactat davant don Gaspar Riutord, notari, podem llegir: "... sobre una pieza de tierra campo con higueras y caseta, todo cercado de pared llamada LA SORT DE LA SEÑORA, de cabida de seis quarteradas, poco más o menos (...) lindante por Este con el predio Son Costa de don Emilio Pou, por Oeste con tierra de don Joaquin Bibiloni, por Norte con el predio Son Moyà i por Sur con el predio i tierra de dichos señores Pou y Bibiloni..."

Resumint: Joan Verger i Martorell treballà 12 anys a Sa Sort Nova i conreà durant 30 anys La Sort o, si volem designar la finca amb el seu nom complet, La Sort de la Senyora.

Permeteu-me, senyor director, que surti del tema per un breu moment. M'aderesc de bon de veres als tres desitjos que formulen en Joan i la seva dona Margalida al final de l'entrevista de la *Bona Pau* anterior, per millorar el poble de Montuïri: Una sala d'espectacles digna; que el tràfic rodat es llevi de dins el poble com més prest millor; que la residència per a la Tercera Edat sigui prest un fet. Només que a aquest darrer desig jo hi afegiria una única paraula i el deixaria així: que la residència per a una Tercera Edat unificada sigui prest un fet.

Gràcies, senyor Director,

Josep Oliver i Verd

Nota de la Direcció

Dies després d'haver-nos entregat aquest escrit, el passat dia 17, el nostre col·laborador Josep Oliver i Verd va haver de ser ingressat urgentment a l'Hospital per seriosos problemes de salut dels quals poc a poc se'n va recuperant. Esperem que dins un termini no molt llarg pugui tornar estar entre nosaltres.

BANCA MARCH

**Desitja a tots els montuïrers
unes bones festes de Nadal,
Cap d'Any i un venturós 2006
Molts d'anys!**

Aigua, font de vida i esperança

Es l'única beguda imprescindible i la que millor calma la set. La salut es deteriora progressivament quan disminueix l'entrada d'aigua dins el nostre organisme. Beure aigua és imprescindible, tant com respirar, per a una bona salut.

El nostre cos perd aigua contínuament mitjançant nombrosos processos fisiològics: respiració, sudoració, producció d'orina i excrements. És per això que necessitam ingerir l'aigua suficient per compensar aquestes pèrdues.

Per a un adult seria ideal beure's de 7 a 8 tassons diaris d'aigua i prendre-la de 15 a 30 minuts abans de les menjades, encara que el millor moment per beure aigua és el matí, en despertar-nos, ja que així es netegen les secrecions retingudes dins l'estómac durant la nit i d'aquesta manera s'activa la funció dels ronyons i no durant o després de les menjades, ja que així no feim més que endarrerir la digestió.

Per als homes amb problemes de pròstata és preferible no ingerir aigua durant dues o tres hores abans d'anar a jeure i d'aquesta manera s'evita aixecar-se a orinar durant la nit.

El cos d'un adult normal conté aproximadament un 60% d'aigua, motiu pel qual una bona hidratació millora la funció renal, manco risc de càlculs renals, les deposicions no són tan seques i la sang no està tan concentrada i per tant existeixen menys riscos que es produeixi una trombosi, augmenta la resistència a la fatiga i al rendiment físic.

Químicament l'aigua està formada per (H₂O) dos àtoms d'hidrogen i un d'oxigen.

Ha d'ésser inodora, insípida i incolora i si es tracta d'aigües de cisternes o aljubs, s'ha de clorar, sobretot quan entren les primeres pluges, ja que la cloració de l'aigua ha permès salvar milions de vides, degut que així s'han evitat malalties com el tifus o el còlera per haver consumit aigua contaminada. El clor és efectiu en la porció d'1mg/litre.

Quan ens trobam amb una aigua amb molt de calci, per exemple, no suposa cap problema per a la salut humana; és tan sols un problema per al bon estat dels electrodomèstics, posat que en encaletir-la, precipita en forma de carbonat de calci. De fet, la reglamentació actual d'aigües de consum no posa cap límit a la concentració de calci i magnesi, principals implicats a la duresa de l'aigua.

En quan a les aigües subterrànies del nostre terme municipal, és important saber la quantitat de nitrats,

sulfats i clorurs, ja que és molt probable trobar-los en excés.

L'aigua dessalinitzada (tant per osmosi com per resines) té un nivell massa baix de salinitat i, tant aquesta com la destil·lada, no són tòxiques, però consumir-les d'una manera habitual pot alterar l'equilibri electrolític del nostre cos i afectar negativament la salut.

En definitiva: és molt important tenir molt d'esment amb l'aigua que hem de beure, ja que d'això depèn en bona part la nostra salut i un estalvi important en medicaments. I si després de llegir aquest curt article encara queda qualche dubte, convé consultar amb el seu apotecari.

APOTECARI

 <p>Menjars cuinats i càtering</p> <p><u>Oferim qualitat i confiança</u></p> <p>C/ Andrea Doria, 46 07014 Palma Tel. 971 733 062 Mobil. 676 40 63 86</p>	<p>Servei exclusiu de càtering per a noces i banquets</p> <p>Cases de Els Calderers (Sant Joan), Son Maixella (Valldemossa), Comasema (Orient)</p> <p>Buffets per endur-se'n per a celebracions familiars, comunions i aniversaris</p> <p>Servei a empreses, presentacions, convencions, esdeveniments i dinars d'empresa</p> <p>Menús a mida, servei de cambres i cuiners</p> <p>Menjars preparats per endur-se'n</p> <p>Transport i servei a domicili</p> <p>Menú diari al Restaurant LLAR DE LA JOVENTUT-CONSELL DE MALLORCA, (C/ General Riera, 111 de Palma) Tel. 971 17 37 77</p>
---	---

 <p>PREFABRICATS</p> <p>FABRICACIÓ DE BALUSTRADA I BIGUES DE Tauló</p> <p>IMITACIÓ FUSTA</p>	<p>Servei de transport propi per a tota l'illa</p> <p>Magatzem i oficina</p> <p>Ctra. Palma-Manacor, km. 28,5 • 07230 Montuïri (Mallorca) Tlfs. magatzem: 971 64 67 44 • 971 64 60 95 Tlf. particular: 971 64 61 73</p>
---	---

Llorenç Mayol "Fideuer" i Joana Sánchez amb alegria i satisfacció han arribat a les noces d'or

El matrimoni format per Llorenç Mayol Verger "Fideuer" –Montuïri 1925– i Joana Sánchez Sánchez –Caravaca de la Cruz, Múrcia, 1937–, és el darrer dels de 1955 de Montuïri que compleix les noces d'or. Na Joana té dos germans i abans de venir a Mallorca amb la seva família vivien a un petit "cortijo". Quan tenia uns 17 anys vingué juntament amb el seu pare a Montuïri. El principal motiu de la vinguda a Mallorca fou pel fet que la seva mare va morir. Tant ella com son pare estigueren llogats a Son Costa de l'amo en Gaspar. Aquesta família sempre ha tingut i encara té gran apressi vers na Joana; la consideraven com si fos de la família. Ho demostra el fet que quan es va cassar va sortir de novia de la casa posada de Son Costa.

Aleshores a Montuïri els dissabtes i els diumenges pel carrer Major hi havia un animat passeig, que era per on més joves en edat de festejar entaulaven relacions. Na Joana, en companyia d'unes amigues, s'hi passejava. Era una formosa jo-

vençana i en Llorenç s'arrambà a ella, feren unes voltes pel passeig i fou d'aquesta manera com començaren el seu festeig. Les relacions sols duraren poc temps, s'enamoraren i el dia 22 de novembre de 1955, a l'església parroquial de Montuïri el rector Jaume Cabrer beneïa la seva unió matrimonial.

Casats de fresc pararen casa al carrer de Ses Corregudes.

D'aleshores ençà han passat 50 anys, per tal motiu i plens d'alegria, dies passats celebraren les seves noces d'or.

Han tingut 3 fills i una filla: Llorenç, el major, ara té 48 anys, Maria, que

viu a Marbella, Josep i Joan de 35 anys. Aquests fills els han donat 4 nétes, la major té 22 anys, i un nét que ara té 7 anys.

Cal dir, per altra part, que en Llorenç va anar aprendre les oracions i les primeres lletres a ca ses Monges i després uns anys a l'escola pública, però com succeïa en aquell temps als 12 ja va haver de partir a fer feina.

Va estar llogat a Can Punta fins que féu el servei militar, després es va posar a fer de picapedrer i l'any 1955, com hem dit, es va casar i el cap d'uns anys varen adquirir el cafè de can Xoroi on hi estigueren uns 12 anys. Quan hi anaren el fill major, en Llorenç, tenia 2 anys, i el temps que regentaren la taverna naixerien els altres fills.

Aquest cafè fou el primer en tenir televisió. Els ho va instal·lar en Gabriel de Son Coll.

Na Joana ha fet feina amb la família de Son Costa i després, a fer net per distintes cases i a despatxar a can Joan des Forn. D'estudis solament va anar a escola fins que féu la primera comunió, al 8 anys.

Treballant de valent les coses els han anat bé. Han pujat la llocada, han fet una confortable casa i tots coneixem el bon caràcter d'aquest matrimoni: en Llorenç que mai es queixa de res i na Joana tampoc. Estan tot satisfets de la vida. Els agrada molt el ball, anar d'excursió, viatjar de tant en tant fins a Marbella per veure la seva filla Maria i el nét.

A la visita que els vàrem fer ens trobàrem amb un matrimoni atent, divertit, alegre, festós i tot satisfets i plens d'emoció i estima.

Enhorabona Llorenç i Joana per aquests cinquanta anys de matrimoni.

SION NICOLAU

Casa
SAMPOL

ANTÒNIA VIDAL SAMPOL

I-luminació decorativa
Làmpades intempèrie

Pantalles
"Appliques"
Regals
Articles decoració

Carrer Missió, 14 (Travessia Oms) Tlf. 72 67 78 **Palma de Mallorca**

TRESCANT DINS LA NOSTRA HISTÒRIA - III

Un montuïrer a Cuba

Llorens Pocovi soldat de la tercera companyia del segon batalló del Regiment de Infanteria de la Corona 8ª liger.

Mori al 11 desembre 1829 en lo Hospital de la Havana segons certificacio feta per D. Juan Maria Lopez Quiroz prèu i capella de dit regiment i batalló.

El seu únic germà Bartomeu, alies Gorill, hereta una rota que en Llorens tenia, en virtut d'acta de divisió entre els dos germans dels bens que foren del seu pare, que mor sense testar.

Son avi, dit Bartomeu, l'havia capbrevada a 17 de setembre de 1794.

Eren fills de Juan Pocoví i Gerònia Ribes.

Elisabet Manera filla de Francesch i Antònia Ferrando denuncia tenir dues quarterades de terra a les rotes de Son Comelles. Les té com hereva del seu pare Francesch Manera que morí al Hospital sense testamentar al 9 de setembre de 1785.

Certificat donat al 7 de febrer de 1787 per don Bernat Mora prèu i prior del Hospital Geral.

Antoni Pocovi morí en la Plaza de Barcelona al servici de Sa Magestat 4ª companyia del primer batalló del Real Cuerpo de Artilleria el 30 de setiembre de 1800 segun testimonio de Don Manuel Jordana prèu i capellan de dit Batalló el 8 de gener de 1801

El seu germà capbrevava una rota que li donà el seu pare per haver mort sense infants n'Antoni.

Aquets evens exposats foren beneficiosos pel poble. A partir del segle XVIII molt de vilans compraren una rota o un son Barceló.

Esser propietari, encara que sia d'un quartó ens proporciona seguretat material i un goig que per un profà no es pot explicar. Els pagesos estam molt aferrats a la terra, a

lo nostro.

Encara que, en temps presents, es diu que la terra no val res, per nosaltres sí que val, perquè el sentiment i l'estimació a la caseta, tanca o trosset, no es compra ni es pot vendre.

(Les dades del present i breu resum son tretes de les actes, escriptures de venta i capbrevacions de les esmentades terres).

CAMINANT PER SES ROTES

El trescar per les àrides terres ens fa descobrir altre món. Camins tortuosos i carreranyes de tres peus. Adesiara un pou, lloc d'encontre dels roters, de rialles i de bromes innocents i tal volta d'enamoraments...

Petites casetes, marges i parets seques i algun esboldrec.

Ametlers, pins i ullastres i també qualche figuera i oliveres mallorquines i aquell olor de garriga...
... que tenen les nostres rotes ?

C. VERGER

BREIL
MILANO

breil

Fermín
loters

don't touch

Ametles i garroves

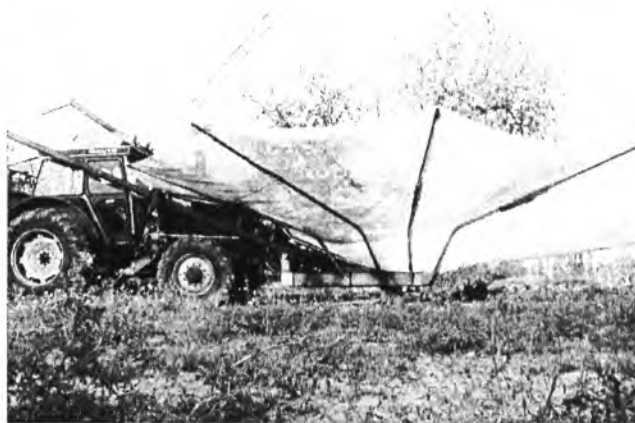
Abans de recollir l'anyada de llegums i cereals, allà pel mesos de maig i juny, per les terres fèrtils de Montuïri i tota la comarca del Pla, primer amb la seva verdor i després estant les espigues en un color daurat, el camp estava alegre i esperançador. Els auguris de recollir allò que amb il·lusió se va sembrar també fa que la gent camperola estigui contenta, aquesta alegria però resta trista i pessimista quan arriba l'hora de vendre el gra, preu baixos i encara a cobrar a espera, fins fa poc no cobrat el gra que lliuraren a la cooperativa i n'hi que encara no han cobrat. Cert és que per compensar-los estan les subvencions, però aquestes només ho compensen en part, ja que allò que més estimula a tornar sembrar amb il·lusió rau en què les vendes siguin fàcils i el preu raonable.

I després sembla, pagesos i paisatge, estan desolats. Com que per la comarca cerealista de fa estona s'han arrabassat figueres, i per baixa producció ametllers vells, així com també per tenir bon passar la potent maquinària, havent-hi poca arbreda i pocs horts, roman el sec rostoll i durant una temporada rodelles i bales de palla i amb tal aspecte el camp no és gaire bonic que diguéssim. Ara, però, amb aquestes darreres pluges han nascut les pastures pri-

merenques que se sembraren al voltant de Sant Miquel així com també brullols. El camp reverdeix i ja no es veu el sec rostoll, el camp es posa verd i la verdor alegra.

Sortosament per gran part de la ruralia mallorquina —per les zones de terres no tan fèrtils per conrear cereals i llegums, però molt bones per la situació i qualitat del terreny per arbrat— aquestes, s'aprofitaven i se aprofiten, per treure'n el millor rendiment, plantant arbres especialment figueres, ametllers i garrovers que són els clàssics del secà mallorquí i així amb arbreda el paisatge es veu embellit.

Però si en un temps pretèrit el fruit d'aquest arbres era una bona tretja pagesa, aquesta darrera dècada, tant ametles com garroves, el seu preu estava baix. Els qui per recollir-les havien de pagar jornals si no hi havia un bon esplet no cobrien les despeses que comportava la seva recollida, motiu pel qual bastants ametlles romanien a l'arbre i no es bo que hi romanguin pel fet que l'ametler no tira totalment el fruit com ho fan la majoria d'arbres perquè si les tiràs no hi hauria cap problema

Enguany l'anyada i el preu de les ametles foren bons

en no recollir-les. Allò que passa s'està en el fet que les ametlles velles causen un cert perjudici; per una banda, per l'arbre li són una nosa, conseqüentment no creix ni produeix el que produiria si no tingués les velles ametles. Per altra banda en tornar l'any següent a recollir-les es barregen les de l'any anterior amb les novelles i quan fan la prova del bes-só no donen el resultat que donarien si no hi fossin les velles.

Com hem escrit més amunt, a Mallorca, entre baixos preus, baixa producció, i per llevar noses, s'han arrabassats bastants d'ametllers vells i poc productius, però a la vegada, tot i el preu baix de les ametlles, s'han realitzat noves plantades amb varietats tardanes que estan menys esposats a les glaçades; són més productives i que els qui ho han fet han encertat. Enguany el productors d'ametles i garroves estan d'enhorabona, bona anyada i pel que fa el preu al voltant de l'euro el quilo per les ametles i a mig euro pel que fa a les garroves està bé, el pagès està conformat.

Encara així i tot n'hi haurà que romandran a l'arbre però gràcies a la fàcil venda (no podem dir el mateix del gra), les ametles i les garroves gairebé arreu s'han recollit.

A més, estimulat per la fàcil venda ara ja hi ha pagesos que exsecallen, fertilitzen i guareten els ametllers. D'aqueixa manera es d'esperar donin abundant i bon fruit.

Tan de bo el preu no recuï i l'any que ve, puguem dir el mateix i que a més s'estengui a altres produccions agràries.

SION NICOLAU

ADROGUERIA I ELECTRODOMÈSTICS

DE PLAÇA

Telf. 971 64 62 50 • MONTUÏRI

Comprant a la vila feim poble

LA FOTO DE MITJAN SEGLE

FOTO FAMILIAR

Asseguda en mig veim Margalida Mesquida Mayol, la viuda del qui fou batle de Montuiri en temps de la república, Joan Mas i Verd, i l'impulsor de la construcció del Grup Escolar que amb el pas del temps portaria el seu nom; com també de la reforma del cementeri.

Darrera ella s'hi col·locaren les tres filles petites, ja que na Francisca, la major, no hi és i desconexem el perquè. Na Margalida, na Joana i na Maria són las que podem veure; la quals, amb la mare, l'única que ens ha deixat, han romàs en aquesta bella foto familiar.

Records de joventut

Els anys 1946 i 1947 els joves fèiem moltes reunions a la Sala Mariana on els vespres disposàvem d'una ràdio que de dia teníem tancada dins un armariet perquè els al·lots de dia no la manyuclassin i la fessin malbé. A partir d'entrada de fosca i fins ben entrada la nit amb molta freqüència escoltàvem música com també el "parte" de notícies. I molts vegades, sobretot els dissabtes, "fiestas en el aire". I a dir ver s'omplia de joves.

Això féu que en aquell temps també nosaltres organitzàssim un bon grat de "fiestas en el aire" damunt l'escenari de la Sala Mariana, a part de les comèdies... I en férem de comèdies..!

Cal dir que sols actuàvem els joves ja que el rector, don Gori, no volia de cap de les maneres que ens mesclàssim amb elles. I això que per-

Temps de comèdies

sonalment vaig esser un dels primers joves que vaig fer comèdies amb dones. Fou perquè el metge de Meià m'hi va ficar, ja que aleshores a ca n'Eloi oferiren una sèrie de representacions amb dones i homes. I a totes vaig fer de joenet.

Per altra part record que a la Sala Mariana en férem una de molt bona -"Guerra galana"- on ja hi havia homes i dones. També actuà na Margalida de Meià, la pintora, que era la *vedette*, la qual fou molt aplaudida. Don Joan de Meià era el director i en aquella representació també va actuar en Jaume Ignacio, qui en aquell temps ja la festejava. I qui també ho feia d'allò millor era na Sebastiana Sampol, qui després es va fer monja. I

també en férem d'altres a ca n'Eloi, d'on sols me'n record molt superficialment. En Tesà "Putxo", en Bartomeu Sampol, en Tomeu "Saig" i jo érem els qui no fallàvem mai. Més endavant s'hi va unir en Rafel "Vermell"; i férem el "Reis" i jo feia de Rei Herodes.

Tant a les comèdies com a la "fiesta en el aire" venia molt de públic. Ho teníem bo de fer, el representar una actuació musical o una nit de comèdies, ja que el públic no era massa exigent.

Fins i tot ens atrevírem a representar sarsueles. Record "La Dolorosa" on el Tomeu Sampol era el frare superior i en Tesà "Putxo" un que havia entrat de jove. I aquests dos eren el qui cantaven més i millor. Però en aquell temps el qui va potenciar la Sala Mariana fou don Pep.

GABRIEL FERRER SAMPOL

El Montuïri de 3ª Nacional es manté 6e a la classificació

Montuïri, 3 - Constància, 0

Jugat el dia de Tots Sants el partit en el qual el Montuïri no donà cap oportunitat al Constància sobretot després de la mitja hora de joc en què el davanters locals dominaren a plaer a la jove defensa inquera. Així fou com Viti a la primera part i Llistó amb dos gols a la segona es confirmava la superioritat local.

Mallorca B, 3 - Montuïri, 1

El Montuïri va vendre cara la seva derrota i va deixar empremta del seu bon joc en un partit en què el dos porters foren superiors a la resta de jugadors. S'avança el Mallorca al 6 minuts però Tasa als 13 empatava. Posteriorment un gol dels locals dos minuts després i un altre a la segona meitat confirmaven el 3-1 definitiu.

Montuïri, 2 - Sóller, 2

Encara que el Montuïri dominàs la major part del partit i disposàs de nombroses ocasions de gol no aconseguí guanyar. Tots els gols foren a la segona meitat: els del Sóller als minuts 61 i 94 i els del Montuïri en el 80 i 93. I fou aquí, quan ja es donava el partit per guanyat que es despità la defensa local i els sollerics marcaren el definitiu empat.

Montuïri, 1 - Poblera, 0

Quan ja es donava l'empat per de-

finitiu, en el minut 81 Josete del Montuïri marcava l'únic gol del partit en un encontre bastant avorrit i de joc dolent. I això que un i altre equip hagués pogut marcar, ja que ocasions en tingueren els dos, si bé cal esmentar una constant igualtat a la primera part i l'ambició dels montuïrers a la segona.

Collera, 2 - Montuïri, 3

En un encontre vibrant i al temps de descompte el Montuïri es va imposar al Collera, encara que als inicis els del Coll sortiren de valent i s'avançaren en el marcador, però Llistó de penal establí l'empat i així acabà la primera part. Tornaren marcar els locals però un, mancant cinc minuts i l'altre als 95, donaren la victòria al Montuïri.

2ª regional

Alqueria, 0 - Montuïri, 0
Montuïri, 2 - Son Roca, 1
Patronat B, 1 - Montuïri, 0

Equip infantil de bàsquet femení Montuïri Manera

Montuïri, 2 - Petra, 3 Juvenils

Pla de na Tesa, 4 - Montuïri, 2
Montuïri, 4 - Rv. la Victòria, 0
Collera, 2 - Montuïri, 3
Montuïri, 2 - Can Pastilla, 0

Benjamins

Montuïri, 4 - Porreres, 5
Felanitx, 14 - Montuïri, 0
Montuïri, 2 - Lluçmajor, 5
Sineu, 2 - Montuïri, 3

ATLETISME

X Cros Joan Barceló

Carles Coll del Pontevedra i Àlicia Fernández, del Manresa, s'adjudicaren el X Cros Joan Barceló disputat dia 27 en una prova amb més de 350 atletes de totes les categories masculina i femenina i de totes les edats, a una distància de 9.000 m. per als homes i 6.000 per a les dones. La prova era puntuable per al "Gran Premi de Mallorca"

BÀSQUET FEMENÍ

1ª Autònica

Drac Montuïri, 66 - Esporles, 54
P. Can Ramis, 78 - Drac Montuïri, 89
B. Eu Moll, 44 - Drac Montuïri, 47

Cadet

Rt. Antonio Montuïri, 65 - Manacor, 64
Rt. Antonio Montuïri, 67 - Eu Moll, 53

Infantil

Montuïri Manera, 67 - J.Lluçmajor, 17
Montuïri Manera, 82 - Molinar, 37
Hispania, 9 - Montuïri Manera, 60

Mini

CB Zona 5, 12 - Montuïri Bigmat, 62
Montuïri Bigmat, 41 - St. Llorenç, 61

MANIS

L'Almoïna, 30 · Tlf. 971 16 84 56

▼

Porreres

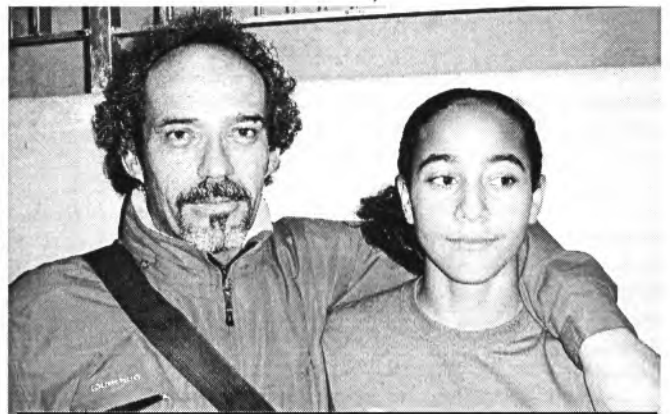
▼

El bàsquet de Montuïri segueix millorant i està d'enhonorabona

Tres jugadores del Montuïri a la selecció infantil femenina balear i una a la preselecció preinfantil femenina espanyola

LÍDIA RIERA CECÍLIA WULF MARTA MONTOYA

IMMA ZANOQUERA AMB EL SEU ENTRENADOR JOSE ANTONIO MONTOYA

Acaba de ser notícia en el nostre poble i en concret per al bàsquet. Per una banda les Infantils del C. B. Montuïri: Lídia Riera, Marta Montoya i Cecília Wulf han estat triades per participar a la Selecció Balear infan-

til femenina. Això suposa jugar el Campionat d'Espanya a Cadis del 2 al 8 de gener de 2006. La selecció balear està inclosa en el grup de Canàries, Catalunya, Ceuta i Castella La Manxa. Aquesta selec-

ció està dirigida pel seleccionador Andreu Àlvarez. Per l'altra n'Inma Zanoquera ha estat l'escollida per anar a la preselecció espanyola de la generació del 93. N'Inma haurà de participar a una concentració a Sant Cugat del 5 al 9 d'aquest desembre. Molta sort a les quatre!

ATLETISME

Noves incorporacions al Club de Montuïri

Dia 12 a Ca na Poeta es va presentar l'equip del Club Atletisme Montuïri 91.8 per a la propera temporada, el qual compta amb dos importants reforços: Tòfol Castanyer, de Sóller, internacional espanyol en carreres de muntanya, i Gerard Radó, una altre atleta de prestigi,

guanyador fa poc de la mitja marató Ciutat de Palma. Continuen de l'any passat Vicenç Jiménez, Josep Pérez, Manuel Picó i Joan Puigserver, un dels millors fondistes actuals. Un equip d'atletisme dispost a renovar el títol de campions de cros.

Hotel Rural Es Figueral Nou
Es Pati de Montuïri

Restaurant

*Diligent servei
Amb totes les comoditats
Acurada atenció al client
Servei de noces i banquets*

Ctra. Montuïri - Sant Joan, Km. 0'7 • Tel.: 64 67 64 • Montuïri

Ortopèdia MANACOR

**Àngel
Ascaso
García**

TÈCNIC
ORTOPÈDIC

Plaça Rector Rubí, 3
Tlf. 971 552 614
Fax 971 462036
07500 Manacor

Paraules de comiat a don Bernat Martorell

Hi ha notícies que mai ens agradaria haver de donar perquè són una ferida al cor, ens angoixen i ens entristeixen: la mort d'una persona estimada és una d'aquestes notícies.

La setmana passada ens arribava la notícia de la mort de l'estimat don Bernat Martorell. Per la gent de Montuïri parlar de don Bernat és parlar d'una vida entregada als altres amb fe i alegria. Aquestes dies se'ns feien present la seva vida enmig de nosaltres. El seu dinamisme, la seva originalitat, la seva entrega als pobres, la seva sensibilitat per la qüestió vocacional; en definitiva la seva entrega a l'Església i al poble. Ell ha partit a la casa del Pare, però entre nosaltres queda tot allò que ell fa fer: Restaurar aquesta església, esdevenint una de les més hermoses de Mallorca. També queda la restauració de la capella del Roser, la construcció de la carretera al Puig de Sant Miquel, la fundació de la revista Bona Pau, l'atenció a la gent del poble i tantes altres coses que resten en el nostre cor agrait.

Avui que celebrem l'eucaristia pel sufragi de la seva ànima –dèiem a l'homilia del funeral– volem fer-li un petit però significatiu regal carregat d'apreci i estimació. Volem que un familiar seu dugui aquest ram de flors, original com ho era ell, al cementiri a on reposen les seves despulles. El Batle en nom de tot el poble de Montuïri els hi entregarà perquè restin damunt la seva tomba com a mostra de record i agraïment.

Miquel Mascaró, rector

Missa amb nins

La celebració de la missa amb nins la farem el diumenge dia 11 a les 12'00h. A més d'ells hi poden assistir els seus pares.

Celebració de la reconciliació

El divendres dia 16 a les 19'30, celebració de l'acte de la reconciliació en motiu de les festes de Nadal.

Horari de les celebracions de les festes de Nadal i Cap d'any

Dia 24 (dissabte): 19'30 Matines i cant de la sibil·la.

Dia 25 (diumenge): 12'00 i 19'30 Eucaristia del dia de Nadal

Dia 26 (dilluns): 19'30 Eucaristia.

Dia 31 (dissabte): 19'30 Eucaristia de Cap d'any

Dia 1 (diumenge): 12'00 i 19'30 Eucaristia d'inici d'any.

Taula per a la solidaritat

El dia de Sa Fira tot just davant l'entrada de la rectoria hi haurà una taula a on es vendrà menjar salat i dolç a més a més de bunyols de forat. Tots els beneficis aniran destinats a la ONG *Concòrdia* que té un programa d'ajuda als damnificats dels huracans que darrerament han assolat Centre-Amèrica. Les persones que vulgueu participar d'aquesta *Taula per a la solidaritat* podeu fer la donació d'alguna coca dolça o salada (la podeu dur a la rectoria a partir de les 9'00). També podeu comprar bunyols de forat. Gràcies per la vostra solidaritat amb els més pobres.

Xerrada d'Advent

El bon amic i doctor Ramon Llull, amb motiu de l'Advent, el divendres dia 9 a les 20'30 a la rectoria ens oferirà una xerrada sobre el seu compromís amb els pobres de l'Índia i Vietnam amb la finalitat de fer possible una vida més digne per a tots els malalts d'aquests dos països de l'extrem orient castigats per la pobresa.

Un Advent per fer possible la solidaritat

L'Advent és un temps litúrgic que precedeix al temps de Nadal. Malgrat és un temps penitencial està amarat d'una gran esperança. El Déu i Pare de tot en Jesús esdevé home com nosaltres. Jesús, que era de condició divina, es féu igual als humans, perdent tot el seu poder diví per fer-se no res. (cf Fl 2,5). Sant Joan ho expressà d'una altra manera més poètica: En Jesús, Déu plantà la seva tenda entre nosaltres (cf Jn 1, 14).

L'Advent és una preparació al misteri de Nadal on Déu per amor desplega tot el seu potencial diví per humanitzar-se per tal que l'home es divinitzàs. Un místic cristià del segle XIII, Maestro Eckhart diu: *Déu es féu home perquè l'home es convertís en Déu*. En conseqüència, segons aquest autor, en nosaltres hi ha la *xispa* divina. També nosaltres podem tenir la mateixa força que tengué Jesucrist.

La gran tasca de l'Advent és prendre consciència de la nostra

condició divina. Per això hauríem de deixar que Déu obri en nosaltres de la mateixa manera que obrà en Maria i en tants de sants i santes. El silenci, la pregària, la contemplació són els millors mitjans per arribar a aquest estat de consciència.

No podem celebrar Nadal si abans no hem après a compartir, a mirar l'altre amb un amor apassionat, amb una mirada reconciliadora i tant de bo que les mostres entranyables ens motivin a ajudar els que ens necessiten; també ens motivin a fer un donatiu a Càritas o altres institucions no governamentals sèries. I si voleu, podeu participar de la *Taula de la Solidaritat* que farem a la parròquia en motiu de Sa Fira.

Que la música de l'Advent a tots ens mogui el cor per fer possible un altre món. Un món a on s'abraçin el llop i l'anyell, la pantera jugui amb el cabrit i mengin junts el vedell i el lleó (cf Is 11,6-10).

Bon Advent a tots!

TEMPS PASSAT

10 ANYS ENRERE

Desembre de 1995

Cessament del secretari

A finals de mes va cessar com a secretari de l'Ajuntament, Joaquin Cebollada Royo, qui havia desenvolupat el càrrec per espai de 13 anys. Vengué essent batle Francesc Trobat, el maig de 1983. Se n'anà també com a secretari a Gallur (Saragossa).

25 ANYS ENRERE

Desembre de 1980

"Taller de fang"

Els dies 23 i 24 d'aquest desembre el "Grup Jovent" va organitzar al seu local un taller de fang al que hi participaren una vintena d'al·lots, el quals, després de fer les figuretes de fang, les pintaren el següent diu dia 29.

Final d'una època

El número de **Bona Pau** d'aquest desembre fou el darrer que editàrem de la mida de quartilla. Corresponia al número 334 amb el qual conclouíem 28 anys d'existència.

50 ANYS ENRERE

Desembre de 1955

"El Gran Cardenal"

L'escenificació de l'obra de Pemán a la Sala Mariana, "El Gran Cardenal", dia 26 de desembre, obtingué un èxit extraordinari. Fou dirigida pel Metge de Meià i interpretada per Martí i Gabriel Ferrer, Miquel Miralles, Miquel Fiol, Joan Mesquida, Antoni Arbona, Pere Mayol, Gabriel Arbona, Francesc Mas, Rafel Amengual, Antoni Juan Garcia i Antoni Gomila.

100 ANYS ENRERE

Desembre de 1905

Inventari de l'arxiu municipal

Dia 19 de desembre el secretari havia acabat l'inventari de l'arxiu municipal, "cosa que no s'havia fet des de temps immemorial". L'Ajuntament en va restar satisfet, ho agrai i a més, a la sessió d'aquest dia acordà que també es fes inventari del mobiliari existent a les oficines municipals.

DEMOGRAFIA

Novembre de 2005

Naixements

Dia 7.- Marc Rodríguez Mut, fill de Josep Manuel i de Catalina.

Dia 24.- Joana Gomila Capellà, filla de Mateu i de Joana Maria.

Defuncions

Dia 10.- Antònia Horrach Garcias "Comuna", fadrina de 95 anys.

Dia 23.- Miquel Moll Martorell "Matarino", casat de 78 anys.

Matrimoni

Dia 5.- Rafel Ribas Martorell amb Aina Salvà Fiol.

PLUVIOMETRIA

Novembre de 2005

Dia	5	1'7 l/m ²	Dia	15	4'7 "
"	10	8'0 "	"	20	2'6 "
"	11	0'1 "	"	23	2'7 "
"	12	11'6 "	"	26	0'4 "
"	13	8'1 "	Total	48'8 "	
"	14	8'9 "			

APOTECARIES

4 des. Ariany	25 des. Porreres
11 " Montuiri	1 gener St. Joan
18 " Petra	

FASES DE LA LLUNA

Desembre de 2005

1 Lluna nova	23 Quart minvant
8 Quart creixent	31 Lluna nova
15 Lluna plena	

CANÇONS POPULARS

A na Catalineta

Catalineta, voldria,
es nom poder-te mudar,
perquè una en vaig festejar
set anys i vint-i-un dia,
i quan la vaig demanar
per a comptes de casar
va dir que no em coneixia.

A ses Joanes i a ses Colomes

Es dia de Sant Joan
ses Joanes faran festa
i es dia de Sant Silvestre
ses Colomes també en fan.

CUINAR EN CASA

Barra de codony o de pomes

Es pela i es fa trossos la fruita i es bull fins esser ben cuita. S'escola i es passa pel "tourmix". Es pesa i es prepara la mateixa quantitat de sucre. Ho tornam posar al foc remenant bé perquè no s'aferrí. En estar calent hi posam 3/4 del sucre i guardam la resta. S'ha de bullir mitja hora remenant tot el temps. Llavors hi afegim el sucre que hem guardat. Es remena bé fins que el sucre estigui fus. Es buida en calent dins motles de metall o vidre. Es guarda en lloc fresc.

CARMEN PINTENO

Nova imatge i nous horitzons.

BigMat
VERGER

Magatzems professionals
per a la construcció

MONTUÏRI
OFICINES, TENDA I MAGATZEM
Ctra. Montuiri a Porreres, km.1
07230 Montuiri · Mallorca
Tel. 971 646 695
Fax 971 161 503

Coral i Banda celebraren la festa de Santa Cecília